

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra statistiky

Teze bakalářské práce

Internet a jeho využití v domácnostech

Viktor Otec

© 2014 ČZU v Praze

Internet a jeho využití v domácnostech

Internet and its use in households

Souhrn

Bakalářská práce popisuje historii internetu, jeho vývoj a několik funkcí, které internet nabízí. Zabývá se též druhy připojení a internetovými prohlížeči, které je možné používat.

Pozornost je věnována i nebezpečí na internetu a jak se před ním chránit. Jednotlivá témata jsou dokreslena grafy, které byly sestaveny z výsledků vlastního dotazníkového šetření a z údajů zjištěných průzkumem Českého statistického úřadu.

Odpovědi z dotazníků jsou zpracované do kontingenčních tabulek. Jejich analýzou jsou zkoumány vzájemné vztahy mezi vybranými statistickými znaky.

Klíčová slova: internet, domácnosti, informace, e-shop, služby, internetový obchod, bezpečnost internetu

Úvod

Internet je v dnešní době nedílnou součástí běžného života. Tato práce zkoumá, jak domácnosti v ČR internet používají. Pozornost je zaměřena na druhy využívaných připojení, používané internetové prohlížeče, nebezpečí, které na internetu hrozí, a v neposlední řadě na činnosti, kterým se uživatelé internetu věnují. Analýza kontingenčních tabulek umožňuje pochopit vzájemné působení kvalitativních znaků získaných z výsledků dotazníkového šetření. Zjištěné výsledky mohou například pomoci některým firmám efektivněji zaměřit reklamu na vybrané cílové skupiny. Jednotliví uživatelé mohou informace využít pro efektivnější a bezpečnější používání internetu. Případně jim tato bakalářská práce může být jedním ze zdrojů informací pro vlastní vypracování podnikatelského projektu, kterému by se chtěli na internetu věnovat.

Cíl práce a metodika

Cílem této bakalářské práce je analyzovat, jakým způsobem domácnosti v České republice používají internet. Porovnat vybrané skupiny obyvatel podle toho, jaké druhy připojení preferují, jakým aktivitám se na internetu věnují a jakým způsobem využívají možnosti obchodování na internetu.

Bakalářskou práci lze dělit na dvě hlavní části. Na část teoretickou a analytickou.

Teoretická část popisuje historii internetu, jeho vývoj, způsoby připojení, vybrané internetové prohlížeče a možné nebezpečí, které je na internetu ukryto. Uvedeny jsou i statistické metody používané v této práci.

Informace pro tuto část jsou získané z odborných publikací, skript a internetových stránek.

Jednotlivá témata jsou doplněna grafy se slovním hodnocením.

Analytická část zkoumá užití internetu domácnostmi v ČR. Pro tento účel jsou získaná data z dotazníků zpracována do kontingenčních tabulek. Analýzou kontingenčních tabulek je u vybraných kvalitativních znaků zjišťována vzájemná závislost a případně i síla závislosti.

Informace pro tuto část jsou čerpány ze zpracovaných dat Českým statistickým úřadem a z vlastního dotazníkového šetření na zvolené téma.

Internet a jeho vývoj

Tématem je v této části internet a jeho vývoj. Podrobněji je zde rozebrána časová osa vývojového stadia sítě. Počínaje ARPANETem, který byl zapojen v roce 1969 a v té době neměl konkurenci. Síť byla kontrolována dlouhou dobu před jejím komerčním využitím. Jejím hlavním účelem byla ochrana země a následně sdílení výsledků bádání jednotlivých akademických zařízení. Později došlo k připojování dalších zařízení k síti po celém světě. Samotný termín „internet“ se začal objevovat až roku 1987. V komerční sféře si všichni uvědomovali potenciál internetu a po vynaložení jistého tlaku na NSFNET, který síť v té době spravoval, došlo ke změně financování z vládního sektoru na komerční sféru. Internet se v tu chvíli otevřel všem.

Způsoby připojení k internetu

Samotným předpokladem pro využívání internetu je připojení k němu. Porovnávají se typy připojení k síti. Jsou rozebrány jejich parametry a způsoby, jak fungují. Pro porovnání jsou použita data z průzkumů Českého statistického úřadu a vlastního dotazníku k určení, jaký typ připojení je nejvíce preferován u českých domácností. Nejvyužívanějším typem je bezdrátové připojení (wi-fi), které si zvolilo podle ČSÚ 50,1 % dotazovaných. Z vlastního dotazníku vyplynulo, že wi-fi používá 52 % respondentů. Tento typ připojení je nejpoužívanější zřejmě pro jeho jednoduchý přístup, dobré pokrytí signálem a nízké pořizovací náklady.

Internetové prohlížeče

Bylo vybráno několik prohlížečů, které může uživatel používat pro orientaci na internetu. Prohlížeče umožňují lepší práci s odkazy a informacemi na nich uložených. Vlastní dotazníkové šetření zde uvedlo, že nejpoužívanějším je Google Chrome, který využívalo 51 % respondentů. Nejvyužívanější je právě pro jeho jednoduché uživatelské rozhraní a nepřeberné množství funkcí, které nabízí. Jeho neoddelitelnou částí je zejména bezpečnostní opatření na vysoké úrovni, které chrání uživatele před napadením z internetu. S jeho rychlým vývojem a marketingem samotné firmy lze předpokládat, že se udrží na vrcholu žebříčku ještě nějaký čas.

Nebezpečí na internetu a zabezpečení počítače

Na internetu se objevuje nepřehledné množství informací. Jsou informace banální a ty, které mají pro vlastníka velkou váhu. S tím se objevují i lidé, kteří tyto údaje chtějí vlastnit, zneužít a zpeněžit. Pro získávání těchto dat slouží různé internetové viry a špionážní programy. Naštěstí se určitá skupina firem zabývá touto problematikou a nabízí různé ochranné prostředky, jakými jsou antivirové programy.

Bylo zkoumáno, jak respondenti těmto programům věří a jaké typy využívají. Důvěru v antivirový systém má 63 % respondentů. Podle respondentů je nejvyužívanějším antivirovým programem Avast, který užívalo 39 % dotazovaných. Pravděpodobně je zde prioritou, protože jeho základní verze je ke stažení zdarma a jeho rozsah virové databáze vcelku značný. Není ale chybou, když si uživatel za tento servis připlatí, protože nabízené balíčky jsou komplexnější a ochrání počítač daleko lépe.

Statistické metody

Pro zkoumání kvalitativních znaků je vhodná analýza kontingenčních tabulek. S jejich pomocí lze zjistit, jestli mezi sledovanými znaky existuje závislost. Pearsonův koeficient kontingence a Cramérův koeficient kontingence určují, jak silná závislost mezi sledovanými znaky existuje.

Analytická část

Pro tuto část byly použity výsledky vlastního dotazníkového šetření, na které odpovídalo 151 respondentů. Použity byly i výsledky průzkumu ČSÚ.

Zvolené téma dokreslovaly grafy, které byly uvedeny začátkem této části. Bylo zjištěno, že nejčastější aktivitou na internetu je podle odpovědí respondentů komunikace (e-mail, sociální sítě, chat), které se věnovalo 38 % respondentů. Nejvíce respondentů nakupovalo 1x měsíčně (34 %) a nepoužívanější sociální sítí byl určen Facebook, který využívalo 89 % dotazovaných.

Analýzou kontingenčních tabulek vyšlo najevo, že nejvíce respondentů (50 %) strávilo na internetu 2–5 hodin. Věk respondentů měl podstatný vliv na dobu, kterou na internetu stráví. Co se týká aktivity na internetu, nejvíce se respondenti věnovali komunikaci. Byla zjištěna střední závislost mezi věkem a volenou aktivitou. V porovnávání věku a frekvence nákupu na internetu závislost zjištěna nebyla, ale podstatná závislost se objevila

v porovnání s pohlavím respondentů. Ženy se věnovaly nakupování na internetu více než muži. Věk neovlivňoval ani typ připojení, který respondenti používali.

Podle výsledků ČSÚ bylo zjištěno, že nejvíce nakupujících přes internet byli jednotlivci ve věkových skupinách 25–34 let a 35–44 let. Nejnakupovanějším zbožím byly obuv a oblečení. Zboží nakupovala nejvíce věková skupina 25–34 let. Lze usoudit, že v této věkové kategorii se lidé ve velké míře zajímají o svůj vzhled. Může to být zapříčiněno tím, že se snaží dělat dobrý dojem na své okolí a získávat tak dobré kontakty. Pak díky tomu získat lepší pracovní místo a vybudovat tak svou kariéru. Vytvořit si tak lepší podmínky pro život. Zjištěná závislost mezi věkem a druhem nakupovaného zboží byla slabá. Nejvíce využívanou službou přes internet byl nákup vstupenek na kulturní a sportovní akce. U nakupování služeb měla větší zastoupení věková skupina 25–34 let. Bylo ovšem znatelné, že u některých služeb (ubytování, jiné služby v oblasti cestování, telekomunikační služby) převyšoval nákup skupinou 35–44 let. Důvodem může být, že se lidé v této věkové kategorii začínají více zajímat o to, kde trávit svůj volný čas. Většina lidí v tomto věku již má vybudovanou kariéru, kterou se snaží stále posunout výš, a někteří mají už děti. Zřejmě proto už více přemýšlí o možnostech, kde relaxovat a jak využít volného času jen pro sebe a svou rodinu.

U vybraných zjišťovaných informací uživateli internetu byla vytvořena predikce na rok 2014 a 2015. O zboží a služby by se podle výpočtů mělo zajímat na internetu v roce 2014 5,64 milionu obyvatel ČR a v roce 2015 by se mělo jednat o 5,98 milionu. Pro cestování a ubytování bylo predikováno na rok 2014 3,84 milionu jedinců a na rok 2015 4,14 milionu. Největší rozvoj byl však zaznamenán u zjišťovaných informací o zdraví. Na rok 2014 bylo predikováno 3,79 milionu jedinců a na rok 2015 až 4,22 milionu. Zvyšující se zájem obyvatel o zdraví je veliký úspěch právě díky tomu, že konečně začínají měnit své postoje a nezanedbávají tolik své zdravotní problémy a své celkové zdraví. Je to dáno i tím, že stále více lidí se zajímá o wellness styl života. Internet je proto skvělým místem pro získávání informací. Zjištěná závislost mezi věkem a vyhledávanými informacemi byla velmi slabá. Věková skupina, která nejvíce získávala a vyhledávala informace na internetu, byla ve věku 35–44 let. Nejvíce se zajímali o on-line zprávy, čtení novin a časopisů. Téměř stejný počet jedinců v této věkové kategorii vyhledával informace o zboží a službách.

Seznam použitých zdrojů

Tištěné dokumenty

SKLENÁK, Vilém. *Data, informace, znalosti a Internet*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2001, xvii, 507 s. ISBN 80-717-9409-0.

GRIGOLEIT, Uwe. *Internet: Kompletní průvodce*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 1997, 414 s. ISBN 80-716-9378-2.

PETERKA, Jiří a kolektiv. *Se zavináčem na Internet*. 1.vyd. Praha: Academia, 1999. 310 s. ISBN 80-200-0787-3.

SVATOŠOVÁ, Libuše a KÁBA, Bohumil *Statistické metody II.* 1. vyd., 1. dotisk, Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, 2008, 105 s. ISBN 978-80-213-1736-9.

Elektronické dokumenty

Využívání informačních a komunikačních technologií v domácnostech a mezi jednotlivci 2013. Český statistický úřad [online]. 13.8.2014 [cit. 2014-10-15]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/p/9701-13>.

Internetové připojení. Lupa.cz: server o českém Internetu [online]. © 1998 – 2014 [cit. 2014-03-09]. Dostupné z: <http://www.lupa.cz/specialy/internetove-pripojeni>. ISSN 1213-0702.

Antivirové centrum [online]. © 1998 - 2014 [cit. 2014-03-12]. Dostupné z: <http://www.antivirovecentrum.cz/antiviry.aspx?gclid=CP3F77G2jb0CFWjpwgodszEAzw>.